

Florin Logreșteanu

PEȘTERA VRĂJITOARELOR

roman

Cartea Românească
EDUCAȚIONAL

Preotul nonagenar Dinu Fișcuci, Mitropolitul Olteniei, era încă în putere. După pensionare, fostul mitropolit continua să-și impună influența în parohia din satul Gaura Dracului, sat lepădat de Domnul de-a lungul unei bălți alimentată cândva de apele Dunării în vărsare. Trecuseră mulți ani în care fluviul renunțase să mai comunice cu balta. Se îndepărtase spre nord, căutând și găsind alte drumuri spre marea cea mare. Fostul mitropolit descoperise în noul preot un înverșunat potrivnic. Nu direct, atinsese coarda sensibilă a lui Dinu Fișcuci, venind în locul de obârșie cu aceleași ambiții: să i se recunoască paternitatea numelui bisericii: legată de pomenirea cuviosului Martiniunum Pățătimitorul... N-a explicat niciodată de ce se gândise la acest nume...

Devenit preot, Damian Cârługea se exprimase înaintea enoriașilor că numele bisericii nu era potrivit și se cuvenea să fie schimbat. Își argumentase părerea și fostului mitropolit, dar acesta se opusese cu îndârjire schimbării. Explicase mai tânărului părinte de ce ezita să accepte schimbarea: „Cuviosul Martinium avea de la Dumnezeu darul tămăduirii. Singur, și-a aflat mucenicia și pe față cu diavolul s-a luptat și a călcat vicleșugul lui. Singur și-a fost prigonitor, judecător și muncitor, făcându-și chinuire

de bună voie. Cu adevărat se cuvinte a-l numi mucenic și viteaz pătimitor căci de foc n-a băgat de seamă – și-a ars picioarele –, și prin focul cel vremelnic a stins focul cel veșnic... Diavolul a pornit asupra lui pe femeie, iar el, prin rugăciunile sale, a făcut-o roabă a lui Dumnezeu!” Damian Cârlegea i-a spus că apreciază legenda, dar biserica trebuie să răspundă oamenilor în viață și nevoilor lor și Martinium Pătimitorul nu oferă poporenilor simpli chibzuite înrâuriri...

Fostul mitropolit și preot al satului, Dinu Fișcuci, a denunțat autorităților bisericești comportamentul fanatic al noului preot Damian Cârlegea, care insistă pe înfăptuirea schimbării nejustificate, și bucurându-se de influența, în rândul marilor ierarhi, a obținut excomunicarea acestuia, nu definitivă ci până la îndreptare.

Damian Cârlegea a mizat pe susținerea enoriașilor, dar nimeni nu i-a luat parte. Fostul preot, Dinu Fișcuci, avea avantajul vârstei, iar vârsta, în judecata poporenilor, era aidoma cu înțelepciunea și cu adevărul. În opinia lor, Damian Cârlegea pierduse. Părintele excomunicat trebuia să plece. S-a hotărât s-o facă într-o duminică, după liturghie. A ținut-o după canonul obișnuit. La sfârșit, o bătrână pe care până atunci n-o observase, i-a tăiat calea. A îngenunchiat înaintea lui determinându-l să o asculte: „Nu se vor opri aici, te vor ucide, părinte!” – a spus bătrâna, plângând. Damian Cârlegea săvârșise păcatul de-a râde, auzind amenințarea, pe urmă

a mângâiat-o pe cap și a decis să o asculte. „E prima dată când intru în Casa Domnului, părinte, sunt vrăjitoare și diavolul m-a chemat la el, dar eu nu vreau, am venit la biserică să mă pocăiesc și să trăiesc în afara păcatului... Sunt blestemată să te aflu în afara bisericii, mă voi spovedi celui care-ți va lua locul, dar vreau să mai adaug ceva la păcatele care-mi atârnă în cârca-mi blestemată: fugi în pădure, ai să afli adăpost la Peștera Vrăjitoarelor, acolo unde și hoții își află libertatea, fiindcă nici potera, nici preoții n-au nicio putere...” Se ridică și sărută mâna fostului părinte: „M-am lepădat de stăpânirea surorii mele, vrăjitoarea din peșteră, dar viața pe care ți-o garantează este mai presus decât moartea pe care oamenii ți-o gândesc, părinte Danciu...”

La început, Damian Cârlegea n-a luat în seamă previziunile bătrânei. Cine să-i dorească moartea? „Te vor ucide...” Cuvinte fără sens. N-are prieteni, dar nici dușmani. Râde. Pe urmă, redevine serios: ce să facă în sat, fără slujbă? Dar cum să-și redobândească slujba? Să convingă Sfântul Sinod că e nevinovat și vrednic să slujească în biserica Domnului. I s-a sugerat să ajungă la Peștera Vrăjitoarelor. I se iluminează gândul: o va face și o va distruge! Nimic mai potrivit pentru un preot să acționeze împotriva unor mesageri ai răului! Ai creștinătății! Iar el preotul... excomunicat! Începu să plângă.

Monahul Damian Cârlugea fu excomunicat în a treia zi de Sfintele Paște, după ce, în repetate slujbe duminicale, sfârșea prin a-și avertiza enoriașii: „Pământul multe urgii zămislește de crâncene terori: monștrii uriași ai muritorilor vrășmași, au înțesat hăurile peșterii celei adânci. Priviți: între pământ și cer, văpăi brăzdează aerul și orice vietate ce zboară sau se târăște poate simți mânia vântoasă a furtunilor...”

Din colțul cel mai întunecat al mănăstirii, tulbură predica părintelui glasul lui Gavril orbul: „Eu asta nu văd și nu înțeleg, părinte. Și nu pot s-o cred...”

Murmure de indignare acoperă incinta mănăstirii. Cine a ridicat glas de împotrivire monahului? Damian Cârlugea simte pulsul credincioșilor ca fiindu-i favorabil. Reacționează: „Nu vezi fiindcă ești orb, Gavril. Și nu înțelegi fiindcă întunericul ți-a cuprins nu numai vederea ci și mintea!” „Adevărul nu stă în ceea ce auzim și spunem!” – rostește părintele Iosif Înțeleptul, fostul stareț al mănăstirii, rămas atașat lăcașului odată ajuns la o vârstă matusalemică. „Ceea ce vedem cu toții este fața întoarsă a lui Dumnezeu spre oameni!” Tace. Enoriașii doresc să continue. Preotul Damian Cârlugea îi aruncă o privire ironică. Înțeleptul nu i-o ia în seamă. Monahul înțelege și insistă: „Fiți mai explicit, părinte!” Iosif Înțeleptul consimte: „Fața lui Dumnezeu spre oameni, cum am spus, nu este amenințătoare. Ne

cere să ne împăcăm cu noi înșine și să ne împărtășim din Credința către El. Nu mai mult. Este la îndemâna orișicui...”

Damian Cârlegea îl privește pe nevăzător ironic, deși își dă seama că orbul nu-i poate înțelege privirea. Însă enoriașii care-l urmăresc nu se vor îndoi de cuvintele sale. Orbul continuă: „Te-am auzit vorbind despre un ținut cenușiu, într-o afundătură de munte. Muntele Detunata despre care nimeni nu are știre. Pure invenții... Acolo s-ar afla Peștera Vrajitoarelor, unde se ticluiesc și se răspândesc în lume toate relele... Eu nu cred că peștera asta există, părinte Cârlegea!” „Orbirea ta...” – îl întrerupse Damian Cârlegea. „Peștera asta nu se află în munți ci chiar în pădurea de la marginea satului nostru... Oamenii de față pot să confirme...” Enoriașii prezenți confirmară din cap, dar nu rostiră cuvinte. „Orbirea mea nu există, părinte!” – reacționează nevăzătorul. Mi s-a luat lumina lumii, dar am obținut lumina interioară. Și nu văd Peștera vrajitoarelor... O prostie!” Monahul nu mai insistă. Se întoarce spre femeia de la lumânări: „Să nu uiți să închizi”, – zise. După ce pleacă dumnealui, arată cu capul spre orb. „Și ceilalți... Destul pentru ziua de astăzi!” „Am înțeles, părinte”, – confirmă bătrâna.

Damian Cârlegea iese din mănăstire oarecum îngrijorat. Cercetează curtea, dar nimic nu-i atrage atenția. Pe urmă se hotărăște să iasă. Grăbește pașii. Acasă, nu-l așteaptă nimeni, e singur. Prin minte, îi trec gânduri și spaime de care nu este pregătit să

uite: focurile izbucnite din cer au aprins pământul; au ars ogoarele și o mulțime de case ale enoriașilor; poate și ale păgânilor. Dar cei dintâi i-au cerut socoteală: De ce nu și casa preotului? De ce nu și biserica? Damian Cârlegea le răspundea în răspăr. Oamenii să-și vadă de treabă, viforul de foc e în voința Domnului, pedepsitor pentru păcatele celor aflați acum în suferință... Atunci, reclamațiile au început să curgă la adresa părintelui. În cele din urmă, părintelui Damian Cârlegea i s-a comunicat excomunicarea printr-un nefericit călugăr care nici măcar nu înțelegea termenul. Cu atât mai puțin din ce pricină, părintele, ascultându-l, l-a stâlcit în bătaie. A scăpat cu viață datorită unor enoriași aflați atunci în mănăstire, care l-au scăpat, cum au putut, din mâinile Fiarei. Erau convinși, spun ei, că Fiara se ascundea sub chipul părintelui Damian Cârlegea, care le fusese păstor până la acea întâmplare...

*

Satul în care își are obârșia părintele Damian Cârlegea se numea Gaura Dracului, nume peiorativ, inexistent în scriptele primăriei, dar încetățenit în conștiința localnicilor, care nu se învoiesc să-l schimbe. Argumente banale: aici s-au născut iar moșii și strămoșii lor au purtat acest nume. Dracul, ca părinte spiritual, este acceptat fără argumente, dar Gaura nu știe nimeni, – nici părintele Damian Cârlegea, nici învățătorul cel bătrân și nici chiar polițaiul din

localitate, care se laudă că știe tot ce este în legătură cu satul –, cum s-o explice. Acesta din urmă mai amenință câteodată: „În gaura asta am să-i vâr pe toți cei care nu-și vor vedea de treabă!” Nu dă detalii și nici oamenii nu-l iau în seamă. Îl îmbunează cu o oală de vin sau o ploscă cu țuică... Din moși strămoși circulă în sat alte explicații. Iar dracul e dracul lor, nici bun, nici rău, nici malefic, nici înfrățit cu Dumnezeu, iar gaura lui... Cu siguranță, sunt convinși, este ochiul de apă și fără fund, cunoscut sub numele de *Balta vrăjitoarelor*... Dracul lor le dăruiește mană din belșug din care oamenii locului se hrănesc, ignorând tot ce le-ar fi dorit nevoile gurii. Ei nu ară, nu seamănă, nu seceră, nu sapă pământul ca să-i culeagă roadele... Iar vârsta celor mai mulți – matusalemică – are o explicație: își întreamează periodic forțele bând apă dintr-un pâraiaș care izvorăște din *Balta vrăjitoarelor*, imobilă și neschimbătoare...

Damian Cârlogea le susținea iluziile. Însă, plictisiți de sfaturile duhovnicului, enoriașii căutară alte explicații. Și aflară una: Părintele își vânduse trupul și mintea diavolului. După părerea lor, trupul fiecăruia dintre ei era făgăduit de la naștere diavolului – poftele trupești, ispita banului, înșelătoria aproapelui și altele, mult mai grave, răzbunarea și ambiția politică, în schimb, mintea era ceva care, făgăduind binele, înrădăcina în om răul, prin cuvinte mincinoase și înșelătoare. Politicienii și unii părinți ai bisericii își foloseau mintea pentru astfel de ținte. Un astfel de om era, cu siguranță, preotul Damian

Cârlugea, care, cu acceptul enoriașilor, fu excomunicat la zi mare.

Părintele monah primi vestea împietrit și rămase astfel zile și nopți, plângând și căutând explicații; privind îndărăt, la drumul pe care-l străbătuse, ca monah dăruit trup și suflet bisericii. Nu află urme pe drumul în care crezuse că-l duce la Dumnezeu...

În somn, într-o noapte în care rugăciunile îi păreau părintelui fără noimă, Damian Cârlugea auzi pentru prima oară în viața de duhovnic glasul pădurii... Fără nicio explicație matură – se credea și un intelectual dăruit cu har –, nu se îndoia că pădurea îi vorbise... Vorbe fără noimă, murmure de frunze și lăstăriș prin care viețuiau păsările pădurii și pe care le frământa vântul. Părintele își respinse spai-mele spre care îl conduse *Cântecul de îngropăciune* al lui Dionysos – reminiscență a lecturilor mitologice – și-și explică melodia vegetală ca fiind glasul lui Dumnezeu. Fiindcă Dumnezeu – își explică gândul – nu grăiește prin oameni – o critică acidă a Psaltirii – ci prin natura inanimată, cea dintâi purtătoare de viață, înaintea părintelui Adam și a preotesei Eva... Așadar... Glasul pădurii era însuși glasul lui Dumnezeu!

În nopțile următoare, glasul lui Dumnezeu sau glasul pădurii, mai concret, fu mai explicit. Părintelui Damian Cârlugea i se relevă că excomunicarea lui a fost nedreaptă și-l povățuiește să se spovedească la Peștera vrăjitoarelor, preotesele Domnului, fiindcă și Domnul insuflă oamenilor

învățătura Sa prin vrăji menite să sădească în mințile becnice *credința cea adevărată*, altfel, vorbele lui s-ar dovedi neputincioase...

Ciudate cuvinte! Așa ceva, părintele Damian Cârlegea nu auzise niciodată! În zilele următoare, dorința lui se identifică cu porunca Domnului și hotărârea de-a pleca la *Peștera vrăjitoarelor* deveni presantă. O făcu în miezul zilei de Paște, după slujba Învierii, la care participă incognito, în veștmintele uzate ale unui cerșetor oarecare. Chiar cuvintele sale, la icoana Mântuitorului au fost de smerenie: „Cerșesc Doamne, iertarea Ta!” La biserica la care slujise nu fu recunoscut. Liniștit, părintele Cârlegea ieși din sat și se îndreptă, pocăit, spre Peștera vrăjitoarelor.

Din copilărie, nu mai intrase în pădurea de la marginea satului. Auzise de vrăjitoare dar, pentru el, acestea nu existau, nu le văzuse nimeni deși cei bătrâni jurau că le întâlniseră cândva, deși nu-și mai aminteau când și unde.

Pădurea era uscată, plină de capcane. Te puteai împiedeca de rădăcinile scoase din pământ și prăbuși peste crengile țepoase ale unor arbuști din apropiere. Se auzise în sat că dinții vrăjitoarelor, cum erau numiți, provocau răni adânci care nu se vindecau niciodată. Damian Cârlegea, botanist în timpul liber, nu credea în existența acestor plante, le-ar fi recunoscut în plimbările lui ocazionale, dar acum, descoperindu-le la intrarea în pădure, chibzui că era preferabil să le ferească. Mai întâi, să nu se împiecede de rădăcinile arborilor, împleticite pe pământ,